

İki Kızkardeşe Yönelik Üç Kuşaklık İncest Olgusu

Ahmet ÇELİKKOL *

ÖZET

Bu makalede, erkek kardeş, baba, amca ve büyükbaba olmak üzere, üç kuşaktan incestez yaklaşıma maruz kalmış iki kızkardeş sunulmuştur. İncest davranışında, aile patolojisinin rolü ile incestin kendini tekrarlayan ve birkaç nesli ilgilendiren bir olgu olduğu üzerinde durulmuştur.

Anahtar kelimeler: Aile içi cinsel ilişki

Düşünen Adam; 1994, 7 (4): 47-49

SUMMARY

In this article, we reported two sisters, who were exposed to incestuous behaviour by their brother, father, grandfather and uncle. We especially pointed that incestuous behavior may be a result of the family pathology and also it may be repeated at the different generations in the same family, because of the same pathologic family dynamic.

Key words: Incest

GİRİŞ

İncest, tarih boyunca az sayıda istisnalar dışında, evrensel bir yasak niteliğindedir. Konu, bu açıdan, tarih, sosyoloji, psikoloji ve psikiyatrinin ilgi alanlarında bulunmaktadır.

Psikiyatrik yönden inceste konusuna çeşitli açıklamalar getirilmeye çalışılmış, fenomenolojik, psikoanalitik, klinik açıklamalar yapılmıştır⁽⁵⁾. Birçok yazar, inceste, aile patolojisinin bir ürünü olarak görmüş, çok ender durumlar dışında, ailenin tüm üyelerinin inceste besleyen patolojiye bir biçimde katkıda bulunduğunu öne sürmüştür. Aynı şekilde, incestin birkaç nesli birden ilgilendiren yönlerine dikkat çekilmiş, incestin kendini tekrarlayan bir olgu olduğu belirtilmiştir. Evdeki kaosu şiddeti, pa-

renteral şiddet ve alkolizm, kötüye kullanım sıklığı inceste belirleyen etkenler olarak görülmüştür⁽⁵⁾.

Madonna⁽³⁾, inceste ilişkisi bulunan bir grup aile ile bir kontrol grubu aileyi karşılaştırarak yaptığı araştırmada, inceste ailelerinin, aile interaksyonundan daha çok genelde daha anlamlı düzeyde disfonksiyonel olduğunu göstermiştir.

Bu araştırmaya göre, inceste davranışını destekleyen ve sürdüren, ailelerin disfonksiyonel paternleri, rijit aile inanç sistemi, disfonksiyonel bir anne-baba koalisyonu, anne-baba ihmali emosyonel ulaşılmazlığı ve aile bireylerindeki otonomiye besleme yetersizliğidir. Brown ve Anderson (1991), inceste, aile dinamikleri üzerinde durmak gerektiğini, bunun yanında bu olgularda alkolizmin araştırılmasının

* Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Prof. Dr.

önemini vurgulamışlardır. Ayrıca, incestte, ataerkil toplum yapısı ve erkek toplumu sorumlu tutulmaktadır. Konunun hassasiyeti gereği, incestin kapsamı iyi bilinmemekle birlikte, tüm dünyada ve her kültürde incestin oldukça yaygın olduğu kabul edilmektedir.

Jackson'a göre ⁽¹⁾, incest, kurban için önemli bir travmadır. İncesti yaşamış kadınlardaki ruhsal özellikler ve rahatsızlık belirtileri, sadece incest yaşantısına bağlı olmayıp, aile özelliklerinde önemli farklılıklar gözlenmiş olduğu gibi, incestin olduğu aile ortamına bağlı olabilir.

Ülkemizde, incestin yaygınlığı ve yapısına ilişkin bilgiler yeterli değildir. Bununla birlikte, son birkaç on yılda, daha çok sayıda vakanın, incest öyküsünü açıklayabilir duruma geldiği, bu konudaki yayınların artmasından gözlenmektedir. Kaptanoğlu ve ark. ⁽²⁾, cinsel travma öyküsü veren 17 psikiyatrik hastada, saldırgan kişinin, yakınlık derecesi olarak, 1'inin baba, 1'inin ağabey olduğunu saptamışlardır. Yüksel de ⁽⁶⁾, incest öyküsü olan 29'u kadın 31 vaka bildirmiştir. Öztürk-Kılıç ⁽⁴⁾, çocuk cinsel istismarının psikiyatrik yönlerini incelediği yazısında, 5 vaka örneği vermiş, bu vakalarda aile içi cinsel istismar olaylarına vurguda bulunmuştur.

Burada, üç kuşaklık bir incest öyküsü veren iki kızkardeş sunulacak, incestin birkaç nesli birden ilgilendiren yönü vurgulanacaktır.

OLGU SUNUMU

Olgu 1: A.R., 26 yaşında evlenmemiş genç kız, lise öğrenimli. Kendisinden 2 yaş küçük bir erkek, 5 yaş küçük bir kızkardeşi var. Başvurma yakınması, sinirlilik, sık ağlama nöbetleri, öfkelenme, cinsellikten kaçma, evlenmekten ve çocuk sahibi olmaktan korkma.

Öykü: 7 yaşlarında iken, babası aileyi bırakıp yurtdışına çalışmaya gitmiş, bu sırada eşi ve çocuklarıyla hemen hiç ilgilenmemiş. Bu durum, A.R., 17 yaşına gelinceye kadar sürmüştür. A.R. 9 yaşlarına geldiğinde, büyükbabası (babasının babası) sık sık kucaklarına alıp kendisini sevmeye başlamış. Bunu daha çok yanlarında kimse yokken yapıyormuş. Daha sonraki yıllarda, büyükbabası, elbiselerini, çamaşır-

larını çıkararak kendisini soymaya, okşamaya başlamış. Bir-iki yıl içinde büyükbabasının kendisine karşı olan davranışlarının olağan olmadığını fark edip annesine anlatmış. Baba yurtdışında ve aileye ilgisiz olduğundan, anne çareyi, A.R.'yi amcasının yanına gönderip, büyükbabasından uzaklaştırmada bulmuş. Ancak amcasının da benzer davranışlarla A.R.'yi rahatsız etmesi sonucu tekrar evine dönmüş. Annesinin fikri, hiç olmazsa A.R. yanında olursa kızını daha iyi kollayabileceği imiş.

A.R. 17 yaşına geldiğinde, babası yurtdışından kesin dönüş yapıp eve gelmiş. A.R. ve babası 10 yıldır birbirlerini çok az gördüklerinden, baba-kız gibi olmamışlar, birbirlerine yabancı gibi davranıyorlarmış. Bu sıralarda, babası, A.R.'yi kızı gibi görmediğini söylemeye, yerli yersiz sarılmaya, bedensel temas yaklaşması göstermeye başlamış. Daha sonra A.R. uyurken, babası iç çamaşırını çıkarmaya başlamış, A.R. uyanınca kendini yarı çıplak soyulmuş, babasını başında bulmuş. Babanın, A.R.'ye cinsel davranışı inkar edilemeyecek biçimde ortaya çıkınca, konu adliyeye intikal etmiş, baba hüküm giymiş, anne bu olaydan 2 yıl sonra A.R.'nin ifadesine göre "kahırından" ölmüş.

A.R. olayları değerlendirmesinde, büyükbabasının, amcasının ve babasının bu tür cinsel davranışlarına maruz kalmasının yanında, kendisinden 2 yaş küçük erkek kardeşinin de, en küçük kızkardeşine benzer davranışları olduğunu belirtti ve kendisinden 5 yaş küçük kızkardeşinin de görüşmeye katılmasını istedi.

Olgu 2: K.R., 21 yaşında, A.R.'nin 5 yaş küçük kızkardeşi, başka bir ilde yüksek öğrenim yapıyor, evlenmemiş genç kız. Kendisinden 3 yaş büyük erkek kardeşinin cinsel amaçlı davranışlarına maruz kalıyor, bu nedenle ağabeyinden devamlı kaçıyor, onunla yalnız kalmamaya çalışıyor. Aralarında bu konuda şiddetli tartışmalar oluyor, A.R.'de bu tartışmalara, kızkardeşinin yanında, erkek kardeşine karşı katılıyor. Erkek kardeş ise, davranışlarının çok yanlış olduğunu bildiğini, fakat zaman zaman dürütlerine hakim olamadığını belirtiyormuş.

İki kızkardeş ortak değerlendirme olarak, ailelerinin erkeklerinde böyle bir eğilim olması nedeniyle, cinsellikten korktuklarını ve kaçtıklarını ifade edi-

yorlardı. Bunun yanında evlenmek de istemiyorlardı ve evlendikleri takdirde erkek çocuklarının bu tür davranışlar göstermesinden korkuyorlardı. Başvurma nedenleri, cinsellikten korkma ve kaçmalarının tedavi edilmesi ve eğer erkek çocukları olursa, böyle davranışlar gösterip göstermeyecekleri konusunu öğrenmek istemeleriydi. En büyük korkuları, böyle erkek çocuklar doğurmaktı.

SONUÇ

26 ve 21 yaşlarındaki iki kızkardeşin ifadesine göre, üç kuşaklık incest eğilimi gösteren, belki de iki olgu engel olmasaydı incest davranışı gösterecek olan erkekler ve akrabalık ilişkileri gösterilmiştir.

Burada, iki kızkardeşe yönelik 3 kuşaklık incest öyküsü (erkek kardeş, amca, baba, büyükbaba), sunulmaya değer görülmüştür. Bu iki olgu, incestin, aile patolojisinin bir ürünü ve birkaç nesli birden ilgilendiren, kendini tekrarlayan bir olgu olduğu görüşünü desteklemektedir. Aile ortamı bozuktur. Baba, ilk olgu 7 yaşında iken aileyi bırakıp 10 yıl kadar yurtdışında bulunmuş, bu sürede aile ile hemen hiç ilgilenmemiştir. Bunun yanında, yaşlı büyükbaba (babanın babası), yurtdışındaki oğlunun eş ve çocuklarının yanında kalmaktadır. Baba yurtdışından dönüşünde alkol kullanmaktadır.

Bu bozuk aile ortamı yanında, üç kuşak erkeğin incest davranışı içinde olmaları, incestin kendini tekrarlayan bir süreç olarak ortaya çıkışını göstermektedir.

İki kardeş vakasının incest konusunda verdiği bilgiler kendi ifadelerine dayanmakla birlikte, iki kızkardeş birbirini doğrulamakta, anlattıkları birbirleriyle uyum göstermektedir. Ülkemizde, incestin sıklığı konusunda tutarlı bir sayı verilememekle birlikte, yakın zamanlarda incest konusunda yayınlar ve olgu bildirimlerinin arttığı gözlenmektedir^(2,4,6). Bunun nedeni, ülkemizde modernleşme ile birlikte, önceleri bu tür davranışa maruz kalan olguların artık durumu hekimlerine ve çevrelerine daha kolaylıkla açıklayabilmeleridir.

KAYNAKLAR

1. Jackson JL, Calhoun KS, Amick AE, Maddever HM, Haif VL: Young adult women who report childhood intrafamilial sexual abuse; subsequent adjustment. Arch Sex Behav 3:211-21, 1990.
2. Kaptanoğlu C, Akrasay G, Seber G, Tekin D: Cinsel travma öyküsü veren psikiyatrik hastalarda ruhsal belirti dağılımı. Nöropsikiyatri Arşivi 2:297-301, 1993.
3. Madonna PG, Van Scoyk S, Jones DP: Family interactions within incest and nonincest families. Am J Phsc 1:46-9, 1991.
4. Öztürk-Kılıç E: Çocuk cinsel istismarlarının psikiyatrik yönleri. Nöropsikiyatri Arşivi 4:453-8, 1993.
5. Vahip İ: İncest: Fenomenolojik bir yöntemle psikoanalitik düşünceyi birleştiren bir çalışma. Uzmanlık Tezi. Ege Üniv Tıp Fak Psikiyatri Anabilim Dalı, İzmir, 1992.
6. Yüksel Ş: İncest'in tanınması ve değerlendirilmesi. Nöropsikiyatri Arşivi 2:352-7, 1993.